

996. 101 Ee/Voorzitterschap

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

NOTA

Inzake het Nederlands Voorzitterschap in de
Europese Gemeenschappen gedurende het eerste
half jaar van 1981

DGES, november 1980

Inhoudsopgave

Algemeen

Institutionele aspecten

- Relatie Raad - Europees Parlement
- Besluitvorming
- Zetelkwestie
- Personeels- en Statuutkwesties

Intern beleid

- Mededinging en industriebeleid
- Coördinatie economisch beleid
- EMS/EMF
- Sociaal beleid
- Interne markt
- Landbouw
- Visserij
- Regionaal beleid
- Energiebeleid
- EGKS
- Transport
- Volksgezondheid
- Milieubeleid

Extern beleid

- Algemeen
- NRGN
- Grondstoffenakkoorden
- APS
- Multivezelakkoord
- Toetredingsonderhandelingen met Spanje en Portugal
- De partners in het Middellandse Zeegebied
- Lomé II
- Relaties met geïndustrialiseerde landen
- Staatshandellanden
- Ontwikkelingssamenwerking

Euratom

ALGEMEEN

Per 1 januari a.s. zal Nederland voor de 7e maal het Voorzitterschap van de Raad der Europese Gemeenschappen gedurende een semester bekleden.

Ter inleiding op deze nota mogen enkele algemene beschouwingen volgen over taak en rol van het Voorzitterschap als zodanig. Deze betreffen m.n. het Raadsvoorzitterschap alhoewel soortgelijke overwegingen in veel omstandigheden ook voor het Voorzitterschap van de Europese Politieke Samenwerking gelden.

De eerste en misschien wel voornaamste taak van het Voorzitterschap is van organisatorische aard. Op het Voorzitterschap rust de plicht om de ingewikkelde en moeizame communautaire besluitvormingsstructuur zo efficiënt mogelijk te laten functioneren. Dit vereist goed organisatievermogen, optimale coördinatie - interdepartementaal - enerzijds en tussen verschillende ministerraden en andere overlegorganen anderzijds, alsmede samenspel met de Europese Commissie, adequate selectie en timing van agendapunten en een goede voorbereiding van de dossiers.

De tweede taak is die van bemiddeling in het oplossen van conflicten en strijdpunten. Deze taak is van meer improviserende aard, daar het van tevoren moeilijk te voorspellen is welke meningsverschillen in een zodanig acuut stadium zullen geraken dat de voorzitter met succes een compromisoplossing kan suggereren. Bij grote strijdpunten zal deze bemiddelende functie eventueel een rondreis langs de hoofdsteden kunnen impliceren.

Een taak van het voorzitterschap is ook die van het doen of bevorderen van bepaalde initiatieven. Uiteraard met inachtneming van het voorstelrecht van de Commissie. In vergelijking met de twee voorgaande functies betreft het hier echter meer uitzondering dan regel. Behalve in zeer specifieke gevallen is het voor afzonderlijke Lid-Staten meestal niet goed mogelijk om met eigen initiatieven te komen, terwijl het voorzitterschap in zulke gevallen soms eerder een belem-

mering dan een voordeel is. Wat wel belangrijk kan zijn is dat de voorzitter in ondershands overleg met de Europese Commissie laatstgenoemde kan stimuleren tot het doen van voorstellen.

Tenslotte is er nog het aspect van het bevorderen van specifieke belangen van het voorzittende land zelf. De mogelijkheden van het Voorzitterschap moeten op dit gebied echter niet overschat worden, daar de invloed die het heeft op de totale gang van zaken betrekkelijk blijft.

In het Rapport der Drie Wijzen zijn behartenswaardige opmerkingen en suggesties neergelegd voor een doeltreffend voorzitterschap.

M.n. de passages over taakafbakening, uitoefening van het nodige gezag, alsmede het beschikken over voldoende organisatorische en personele middelen (vide blz. 35 - 46), bevatten waardevolle adviezen en aanwijzingen.

De volgende omstandigheden en zaken zullen in hoofdzaak de taak van ons Voorzitterschap bepalen.

De economische recessie die algemeen heerst, mede als gevolg van de explosieve olieprijsstijgingen, de verwickelingen van eerdere, huidige en toekomstige uitbreidingen, aanpassing en vernieuwing van industriële bedrijvigheid, het vraagstuk van de naderende uitputting van de financiële middelen dienen zich cumulatief en in onderlinge samenhang aan. Voorts staat de Gemeenschap voor een reeks verantwoordelijkheden en uitdagingen in een ruimer mondiaal verband.

In de Noord Zuid Dialoog dient de Gemeenschap het uiterste te doen om met één stem haar gewichtige bijdrage te leveren voor de oplossing der problemen die zich in de verhouding met de Derde Wereld stellen. Coördinatie van standpunten in te nemen in de OESO, het Gemeenschaps optreden bij het onderhouden der betrekkingen met ASEAN, het Andespact, de Middellandse zee en andere partners, zijn taken die evenzeer de volle aandacht van het Voorzitterschap zullen vragen.

Op dezelfde dag dat Nederland de Voorzitterskamer overneemt treedt Griekenland de Gemeenschap binnen en begint de Commissie in nieuwe samenstelling haar werkzaamheden. Deze samenloop maakt de zaken voor ons Voorzitterschap niet eenvoudiger. De nieuwe Commissie zal zich vertrouwd dienen te maken met de actuele vraagstukken. Haar zal enige tijd gegund moeten worden voor het maken van beleidskeuzen alvorens concrete voorstellen en initiatieven te verwachten zijn. Ook de Griekse delegatie zal zich moeten inleven in de voor haar nieuwe omstandigheden als lid-staat van de Gemeenschap. Op het Nederlandse voorzitterschap rust de plicht voor een goede opvang der nieuwe partijen zorg te dragen en de organisatie der werkzaamheden mede daarop af te stemmen.

Het Voorzitterschap zal de nodige voorrang verlenen aan Gemeenschapsinspanningen die kunnen bijdragen aan bestrijding van de economische crisis. Beheersing van inflatie en terugdringing van werkloosheid zijn daarbij de voornaamste oogmerken. Voortzetting en verdere ontwikkeling van het EIS blijven de nodige aandacht vergen. Met voortvarendheid zal worden ingegaan op de problemen die de industriële structuur betreffen en op de evt. nadere initiatieven te dezen van de Commissie. De sociale aspecten hieraan verbonden behoren gelijkwaardige aandacht te krijgen. De behandeling van de energievoorstellen van de Commissie inzake besparing, investeringen en harmonisatie van prijsstructuren, tijdens dit voorjaar gelanceerd, zal in het komende jaar voortgezet worden. Het ziet er naar uit dat het onderzoek over mogelijke aanpassingen van het Regionaal Fonds het volgend jaar in Raadskader zal worden voortgezet.

. De onderhandelingen met de kandidaatleden Spanje en Portugal zullen met de nodige frequentie op de agenda verschijnen, zulks ter bevordering van zo spoedig mogelijke intrede, ondanks de moeilijkheden die deze belangrijke uitbreiding meebrengt voor zo wel de interne verhoudingen als de externe relaties der Gemeenschappen.

Te verwachten valt dat de Algemene Vergadering van de VN eind november a.s. een besluit neemt ter opening van de Nieuwe Ronde van Wereldwijde Onderhandelingen "NRGN". In dat geval zal de Raad zich in 1981 meermalen moeten buigen over het probleem van een uniform gemeenschapsstandpunt en een constructieve inbreng in deze hoogst belangrijke onderhandelingen.

Echter, de overheersende zorg van ons Voorzitterschap bestaat in de aanpak van het vraagstuk van de naderende uitputting der Eigen Middelen van de Gemeenschap en van de voorziene herstructurering der begroting. Onder deze omstandigheden klemt de noodzaak bij specifieke Commissie-voorstellen steeds de financiële gevolgen in de overwegingen zwaar mede te tellen. In de benadering en het aanpak van die problemen ligt in belangrijke mate het toekomstig wel en wee der Gemeenschappen besloten. De materie is complex - des te meer vanwege de komende uitbreiding van de Gemeenschap - en stelt de instellingen van de Gemeenschap voor beslissende opties t.a.v. het Gemeenschappelijk landbouwbeleid en de ontwikkeling van beleid op andere terreinen. De regering kan, v.w.b. de oriëntatie van haar toekomstige leiding der Raadsdiscussies, niet in concreto vooruit lopen op het initiatief en de voorstellen van de Commissie. Deze is immers geroepen in ieder geval voor juli 1981 de officiële voorstellen over deze materie bij de Raad te deponeren. Te verwachten valt dat nog onder Nederlandse leiding de Raad een eerste reactie op die voorstellen zal geven. Die leiding zal in deze bij uitstek de nodige objectiviteit dienen te betrachten t.o.v. de diversiteit van belangen en inzichten die bij de Raadsbehandeling zal blijken. Zo niet, dan zou het Voorzitterschap aan geloofwaardigheid inboeten en minder doeltreffend zijn qua sturing in de richting van communautaire oplossingen.

Deze voorzittersopstelling ontslaat uiteraard de Nederlandse delegatie niet van haar verantwoordelijkheid in een vroeg stadium een standpunt uit te werken t.a.v. de onderhavige problematiek. In de Memorie van Toelichting 1981 is de

oriëntatie reeds aangegeven. Herhaald zij dat het functioneren van de Gemeenschap met als hoofdprincipes vrij verkeer, in de gehele Gemeenschap gelijkelijk geldende communautaire regels en wetgeving, alsmede daaruit voortvloeiend financiële solidariteit, uitgangspunt van ons communautaire beleid vormt. Daarin komen onze belangen het best tot hun recht. Uitwerking van e.e.a. is gaande, tijdig bilateraal overleg met onze EG-partners voorzien, opdat de inbreng van de Nederlandse delegatie bij de Raadsdiscussies t.z.t. optimaal zij.

Van belang hierbij is ook het tijdschema volgens welke de werkzaamheden in deze zullen verlopen. In het begin van het jaar zal de Commissie voorstellen moeten doen inzake de landbouwprijzen voor het oogstjaar 1981/1982. Dit raakt rechtstreeks de kwestie van de beschikbare begrotingsruimte voor andere uitgaven in 1982.

Anderzijds zal het gebruikelijke prioriteitendebat waarbij onder meer de bijgestelde meerjaren raming van de Gemeenschapsbegroting aan de orde dient te komen, in het voorjaar reeds de koers kunnen aangeven die de Commissie zou kunnen kiezen voor haar formele voorstellen, te deponeren voor 1 juli 1981. Met inachtneming van de institutionele verhoudingen zal Nederland zonodig het initiatief nemen deze zo moeilijke problematiek, ook in informeel overleg met onze partners voor te bereiden.

De ervaring uit de opeenvolgende voorzitterschappen leert dat het zaak is de continuïteit van Gemeenschapsaangelegenheden te bevorderen en daar de nodige gang in te houden. Dat geldt met name voor de talrijke zaken die minutieuze voorbereiding vergen in Raadskader. Het gaat daarbij om wetgeving op velerlei terreinen, de interne markt betreffende, ofwel besluitvorming die het wijdvertakte bestel van de externe relaties raakt. Het betreft hier een geheel van activiteiten die de voortgang van de Gemeenschap, langzaam maar zeker, en steeds meer omvattend, gestalte geeft. De resultaten zijn doorgaans onopvallend, maar bepalen

in belangrijke mate het zoekwerk in de legpuzzel, bij stukjes en beetjes, op weg naar het complete beeld van de Gemeenschappelijke markt. Voor al deze zaken dient het Voorzitterschap, steunend op het Raadssecretariaat, sturend, aansporend, regelend, en organiserend op te treden. Het opereert als politiek en technisch manager, het oog gericht op continuïteit, efficiency en voortgang van zaken.

Het Nederlandse Voorzitterschap is op alle niveaus van de Raad op deze methodiek en doelstelling ingesteld.

De beantwoording van de vraag hoe en waar ons Voorzitterschap initiatieven zal ontplooiën ligt in het voorgaande besloten. Bij de opstelling van de Raadsagenda en het bepalen van intensiteit van Raadsbehandeling, zal het Nederlandse Voorzitterschap prioriteit doen gelden voor de hoofdzaken, hiervoor aangegeven.

In overleg met de Commissie zal het nader bepalen waar versnelling en extra inspanning vereist zijn. Eerste prioriteit zal zijn het gevolg geven aan het Raadsbesluit d.d. 30 mei j.l.

Een belangrijk element van het voorzitterschap zal worden gevormd door de contacten met het Europees Parlement. Aan dit aspect zal de Regering bijzondere en zorgvuldige aandacht schenken, waarbij het streven gericht zal zijn op het tot stand komen van een vruchtbare en inhoudsvolle dialoog.

In het navolgende deel van deze nota wordt een aantal beleidsterreinen genoemd die, naar het zich laat aanzien, tijdens de eerste helft van 1981 onderwerp van communautair beraad zullen vormen. Op elk van die terreinen is, in het kort, de taak van het voorzitterschap aangeduid. Er is volstaan met het schetsen van een aantal grote lijnen en er is niet gestreefd naar volledigheid. Tevens is het goed te bedenken dat het voorzitterschap te allen tijde flexibel genoeg moet kunnen zijn om het hoofd te bieden aan acute problemen die soms de verwachte gang van zaken kunnen doorkruisen.

De Regering benadert de zware taak van het voorzitterschap vanuit het besef dat een goed functionerende Europese Gemeenschap van vitaal belang is voor de stabiliteit en de ontwikkeling van het Westen, waarbij zowel aan de politieke als aan de economische dimensie moet worden gedacht. Zeker in de periode van ernstige economische terugslag die wij thans doormaken is het onaangetast blijven van de gemeenschappelijke markt en van de communautaire beleidsafspraken van onschatbare betekenis. Voor ons land, met zijn open economie, is dit wel in bijzondere mate het geval. Behoud en verdediging tegen aantasting is echter niet voldoende, want zonder een voortdurend proces van aanpassing aan gewijzigde omstandigheden en het geleidelijk verruimen van de werkingssfeer van het communautaire beleid zou achteruitgang haar intrede doen. Ook waar de strategische doelstellingen van de Europese integratie in een meer verwijderd verschiep zijn komen te liggen, blijft het behoud van een dynamische ontwikkeling noodzakelijk. Een goed functionerende Europese Gemeenschap is daarnaast eveneens van wezenlijk belang voor de wereldeconomie en niet in het minst voor de ontwikkelingslanden. Europa kan niet bloeien in isolement. De vele externe uitdagingen vereisen een Gemeenschap die constructief en slagvaardig optreedt. Ook hier is dynamiek een noodzaak. Het is de voornaamste taak van het voorzitterschap om deze dynamiek, op alle niveaus, gaande te houden of op te wekken.

Institutionele Aspecten

Relatie Raad - Europees Parlement

De verhouding van de Raad tot het Europees Parlement behoeft, naar het inzicht van de Nederlandse regering, grondige verbetering. Het Voorzitterschap zal zich daarvoor beijveren. Bij de behandeling van de vraagstukken in de Raad zullen de resoluties van het Europees Parlement ruime aandacht en adequate behandeling verkrijgen. De bestaande consultatieprocedures zullen ten volle worden benut teneinde bij de besluitvorming het Europees Parlement optimaal recht te doen wedervaren. De Raadsvoorzitter zal ook via informele contacten het noodzakelijk wederzijdse begrip tussen de Raad en het EP bevorderen. Hij zal uiteraard nauwkeurig toezien op respectering van begrotingsbevoegdheden van het EP.

(De Minister President stelt zich voor na de Europese Raadszitting verslag uit te brengen aan de voltallige zitting van het EP.)

Besluitvorming

Met inachtneming van de bestaande regels en gewoonten zal het Voorzitterschap, zoveel als mogelijk is, door middel van overreding aansturen op consensus bij de noodzakelijke voortgang in de besluitvorming in Raadskader. Daarnaast zal in concrete gevallen zorgvuldig en op pragmatische wijze moeten worden nagegaan in hoeverre er ruimte is voor besluitvorming bij meerderheid van stemmen. Het betreft hier een vraagstuk dat grote voorzichtigheid van aanpak vereist, daar met het weder opleven van principiële verschillen van mening de gang van zaken niet is gediend. Waar zich evenwel mogelijkheden voordoen kan van het Nederlandse Voorzitterschap een stimulerende rol verwacht worden.

Zetelkwestie

Kortelings heeft Frankrijk de kwestie van een definitieve regeling van de zetel der Gemeenschappen bij de lid-staten aan de orde gesteld. Zoals bekend was deze zaak 15 jaar geleden, bij gelegenheid van sluiting van het Verdrag nopens de fusie der instellingen, op voorlopige basis geregeld. De vestiging der instellingen is thans gespreid over Brussel, Luxemburg en Straatsburg.

De onderhandelingen over deze aangelegenheid zijn inmiddels tussen de vertegenwoordigers der lid-staten geopend. Nederland zal, naar het zich laat aanzien, in 1981 de leiding hierover moeten voortzetten. Het zal zich laten leiden door het beginsel van een zo doelmatig mogelijk samenspel der instellingen en een doeltreffend functioneren van elk dezer, hetgeen uiteraard het beste gewaarborgd zal zijn bij de aanwijzing van één enkele vestigingsplaats. Daarbij zal ook rekening dienen te worden gehouden met de wensen van het EP, en niet voorbij gegaan kunnen worden aan de aanzienlijke materiële en immateriële belangen die hierbij voor diverse partners, met name van de Benelux-partners, op het spel staan.

Personeels- en Statuut kwesties

Door de nieuwe Commissie zal, aanvangend in de eerste helft van 1981, concreet gestalte moeten worden gegeven aan de gedachten die in het rapport Spierenburg zijn geformuleerd inzake het functioneren van de diensten van de Commissie. Ook de Raad zal op sommige punten geroepen zijn beslissingen te nemen. De voorgenomen reorganisatie is nodig teneinde het doelmatig functioneren van de Commissie te verbeteren. Zij biedt tevens de mogelijkheid om het geografisch evenwicht in de diensten meer in overeenstemming te brengen met het gestelde in art. 27 van het Statuut.

Daarnaast zullen problemen inzake de arbeidsvoorwaarden van het EG-personeel alle aandacht vragen. Dit betreft

met name de methode volgens welke aanpassingen in de bezoldiging zouden moeten worden aangebracht. Nederland zal, als onderdeel van de taak van voorzitter, terzake in overleg moeten treden met vertegenwoordigers van het EG-personeel.

Intern beleid

Mededinging en industriebeleid

Handhaving en verdere uitbouw van de Gemeenschappelijke Markt is in de huidige moeilijke economische omstandigheden eens te meer geboden. Om een markt zonder handelsbelemmeringen te vrijwaren tegen concurrentie-vervalsing blijft een evenwichtig en actief beleid van de Europese Commissie op het gebied van de steunmaatregelen een eerste vereiste.

Dit beleid dient te worden afgestemd op een communautair kader waarbinnen de aanpassing en vernieuwing van het industriële bestel van de Gemeenschap kan plaatsvinden. Met het oog daarop is het noodzakelijk dat het mededingingsbeleid doorzichtiger wordt gemaakt en hieraan een flexibeler bijdrage kan leveren. Te dien einde zal het in 1980 begonnen overleg tussen de Commissie en

de industrieministers tijdens het Nederlandse voorzitterschap moeten worden voortgezet en uitgediept zodat een grotere consistentie tot stand kan worden gebracht tussen mededingings- en industriebeleid. Daarbij zal bijzondere aandacht moeten worden besteed aan de verhouding van het technologie beleid tot dat betreffende de mededinging.

Tijdens het voorzitterschap zal wellicht een aanvang worden gemaakt met de behandeling van een Commissievoorstel voor een communautaire aanpak van de micro-elektronische technologie, alsmede op het gebied van de telecommunicatie.

Mede gelet op de belangen die met deze voorstellen gemoeid zijn, zal ons Voorzitterschap aan deze materie de nodige aandacht geven.

Coördinatie economisch beleid

Voor de Europese integratie en voor het functioneren van het EMS is coördinatie van het economisch beleid van wezenlijk belang. Daarenboven maakt de huidige economische situatie effectieve coördinatie van het economisch beleid meer gewenst dan ooit: alleen als de Lidstaten in onderlinge afstemming hun beleid richten op het terugdringen van de inflatie en het terugdringen van de werkloosheid kan een maximaal resultaat behaald worden.

Eveneens dienen de instrumenten waarover de Lid-Staten beschikken om genoemde doeleinden te realiseren in groter mate onderling te worden gecoördineerd.

De regels daarvoor zijn neergelegd in de zg. convergentiebeschikking van februari 1974. De kern daarvan is dat tenminste drie keer per jaar een onderzoek wordt ingesteld naar de economische situatie in de Gemeenschap; aan de hand van die analyse worden prognoses opgesteld en beleidsaanbevelingen gedaan. Daarnaast zijn de Lidstaten gehouden voortdurend overleg te plegen over hun voornemens m.b.t. de te voeren economische politiek.

Het afgelopen jaar heeft de Raad Commissievoorstellen aanvaard ter verbetering van de coördinatie. Eerdere Nederlandse initiatieven in de Europese Raad lagen hieraan ten grondslag. Geconstateerd moet worden dat thans het bestaande instrumentarium om aan de coördinatie op Gemeenschapsniveau gestalte te geven, voldoende is.

Essentieel is dat de politieke bereidheid bestaat om een effectief gebruik te maken van reeds bestaande procedures.

Het Nederlandse voorzitterschap zal trachten een geeigend gebruik te maken van bestaande procedures. In algemene termen houdt dit onder meer in een bevordering van een tijdig tot stand komen van beleidsaanbevelingen m.b.t. het economisch beleid. Meer in het bijzonder wordt hierbij gedacht aan de richtsnoeren voor het korte termijn economisch beleid, met

name van het budgettaire beleid en het monetaire beleid (1). Met het oog op de zeer ernstige situatie op de arbeidsmarkt zou nader onderzocht moeten worden in hoeverre er mogelijkheden zijn om tot een - in het kader van de geschetste macro-economische doelstellingen - actiever communautair werkgelegenheid te komen (2).

De bovenbedoelde richtsnoeren winnen aan effectiviteit indien zij tijdig beschikbaar zijn voor o.m. de parlementaire begrotingsbehandeling.

Veelal is het laatste kwartaal hiervoor te laat. Publicatie van het Jaarrapport dient om deze reden na het derde kwartaal naar voren te worden gehaald.

Tenslotte zal naar mag worden aangenomen tijdens de periode van het Nederlandse voorzitterschap het 5e middellange termijnprogramma over o.m. het economisch beleid in de periode 1981-1985 aan de Raad worden voorgelegd. Nagestreefd zal worden dat dit programma meer politieke belangstelling ontmoet dan het voorgaande, gezien de betekenis die dit programma voor de economische eenwording in de E.G. kan hebben.

(1) en (2) De Ministeries van Financiën en Economische Zaken verzetten zich tegen deze zinnen.

(2) Deze zin vormt een tekstvoorstel zijdens het Ministerie van Sociale Zaken welke niet werd ondersteund zijdens de andere Ministeries.

EMS/EMF

Het sedert 13 maart 1979 van kracht zijnde Europees Monetair Stelsel (EMS) heeft als doel het scheppen van een zone van monetaire stabiliteit. Met voldoening kan worden geconstateerd dat het stelsel goed funktioneert.

Ingevolge de conclusie van de Europese Raad van juli 1978 te Bremen zouden uiterlijk na de huidige overgangsfase van 2 jaar (te weten op 13 maart 1981) de bestaande communautaire afspraken en instellingen worden geconsolideerd in een Europees Monetair Fonds (EMF).

De problemen die met de totstandkoming van het EMF samenhangen en die gecompliceerder blijken te zijn dan voorheen werd aangenomen, staan de creatie van het EMF, op de korte termijn zoals in Bremen voorzien, in de weg.

De regering zal zich inzetten voor de verlenging van het huidige stelsel. Zij zal de consolidatie van de in het EMS bestaande afspraken en instellingen in een EMF trachten te bevorderen door aan te sturen op het bereiken van overeenstemming over een aantal fundamentele beginselen voor het EMF.

Sociaal beleid

Het sociale beleid zal in het teken staan van de uiterst zorgwekkende werkgelegenheidssituatie in vrijwel alle lid-staten. Een nadere uitwerking van het zgn. actieprogramma inzake aanpassing van arbeidstijd zou met voorrang dienen te geschieden. M.n. moet hierbij worden gedacht aan communautaire richtsnoeren voor een beleid op het gebied van tijdelijke arbeid, flexibele pensioenering en vrijwillige deeltijdarbeid. Over deze onderwerpen heeft de Commissie inmiddels mededelingen aan de Raad voorgelegd. De Raadsbehandeling, waarmee reeds in 1980 een aanvang is gemaakt, zal tijdens het Nederlandse voorzitterschap worden voortgezet en hopelijk tot besluitvorming kunnen leiden.

Voorts zal een voorstel voor een richtlijn inzake de informatie en raadpleging van werknemers van ondernemingen met transnationale activiteiten in behandeling worden genomen. Aan deze richtlijn moet grote politieke betekenis worden toegekend, hetgeen ook blijkt uit de eerste reacties van de sociale partners. Het voorzitterschap zal aan deze aangelegenheid speciale aandacht wijden.

Met voortvarendheid zal uitvoering moeten worden gegeven aan het actieprogramma inzake de arbeidsveiligheid i.v.m. gevaarlijke stoffen (zoals asbest, lood, cadmium enz.).

Mede gezien de zorgelijke sociaal-economische situatie in de Gemeenschap, blijft intensief overleg met de sociale partners geboden. Dit zal in eerste instantie plaats moeten vinden in het Permanente Comité voor Arbeidsmarktvoorstellen, dat tenminste eenmaal tijdens het Nederlandse voorzitterschap bijeen zal komen. Ook zou overleg via nog tot stand te brengen paritaire comités positief worden gewaardeerd.

De Regering is van mening dat een Tripartite Conferentie tijdens het Nederlands voorzitterschap alleen dan zou dienen te worden geconvoceerd, indien er voldoende indicaties zijn dat zulk een conferentie kan leiden tot een vruchtbare gedachtenwisseling tussen de sociale partners.

Interne markt

Zowel op het gebied van de technische handelsbelemmeringen - mede gezien de recente jurisprudentie van het Hof - als op het terrein van vrije vestiging zal het voorzitterschap zich inzetten om besluitvorming te bevorderen. Bij de technische handelsbelemmeringen lijkt het mogelijk een aantal richtlijnen die tot nu toe steeds geblokkeerd waren af te ronden. Dit zal een nieuwe impuls mogelijk maken voor de communautaire activiteiten op dit gebied en zal kunnen bijdragen tot een versnelde besluitvorming over een groot aantal ontwerprichtlijnen die bij de Raad in behandeling zijn resp. nog moeten worden genomen (o.a. bouwmaterialen, gevaarlijke stoffen, speelgoed).

Inzake het consumentenbeleid verdient de vaststelling van het Tweede Consumentenactie Programma meer accent in de aandacht van de Raad.

Deze zal ook in versterkte mate gericht dienen te zijn op de ontwerprichtlijnen inzake consumentenbescherming die voorliggen. (b.v. inzake produktenaansprakelijkheid).

V.w.b. de fiscale aangelegenheden welke onderwerp zijn van de Gemeenschapsdiscussie, zal op passende wijze gevolg worden gegeven aan de uitkomsten van de voorgenomen

Fiscale Raad in december a.s.

De werkzaamheden op douanegebied zullen onder het Nederlands voorzitterschap normaal voortgang vinden.

Landbouw

De jaarlijkse prijsvaststelling voor de landbouwprodukten zal in deze voorzittersperiode vallen. De voorkeur gaat uit naar een besluit vòòr de datum van 1 april 1981. Tegelijkertijd zullen besluiten moeten worden genomen met betrekking tot bepaalde beleidsombuigingen in het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Daarmee moet ruimte worden geschapen voor een prijsbeleid voor het seizoen 1981-1982. Tevens moeten de beoogde beleidsombuigingen voor een langere tijd de continuïteit van het gemeenschappelijk landbouwbeleid waarborgen. Voorts moeten zij dienstbaar gemaakt worden aan de herstructurering van de Gemeenschapsbegroting. De behandeling van deze onderwerpen zal de Gemeenschap veel hoofdbrekens kosten. Voor de goede orde zij erop gewezen dat de beleidsombuigingen niet beperkt zullen kunnen blijven tot de voor ons land zo belangrijke zuivelsektor. Ook in andere sectoren, zoals die van granen, rundvlees, wijn, verwerkte groente en fruit, neemt de produktie in sterkere mate toe dan overeenkomt met de commerciële afzetmogelijkheden. Genoemde vraagstukken plaatsen zich in de ruime context van de tenuitvoerlegging van het Raadsbesluit d.d. 30 mei 1980, waarover in het vorenstaande reeds in beginsel de Nederlandse oriëntatie is aangegeven. De Regering brengt in herinnering dat, welke bijstellingen of aanpassingen ook worden overwogen, de grondbeginselen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid niet mogen worden aangetast. De Raad heeft dit standpunt in zijn besluit van 30 mei 1980 met woorden van die strekking vastgelegd.

Werkzaamheden aangaande de harmonisatie van wetgeving (o.m. op veterinaire- en phyto-sanitair gebied) zullen eveneens onze aandacht vragen. Er zal naar gestreefd worden hierover tot besluitvorming te komen.

Visserij

Mocht onverhoopt een Gemeenschappelijk Visserijbeleid niet tot stand komen vóór de daartoe gestelde datum van 1 januari 1981, dan zullen onder het Nederlandse voorzitterschap de onderhandelingen daarover voortgezet en afgerond dienen te worden.

In dat geval zal het voorzitterschap prompte besluitvorming, m.n. gericht op toegang tot de viswateren, rationele bevissing en billijke quotaverdeling, nastreven.

Daarnaast zal het voorzitterschap worden belast met behandeling van de Commissie-voorstellen inzake aanpassing van het marktordenende beleid in de Visserij-sector.

Regionaal beleid

Tijdens het Nederlands voorzitterschap zal de Raad een aanvang maken met de bespreking van de voorstellen van de Commissie, indien tijdig aan de Raad voorgelegd, tot herziening van de Verordening inzake het Europese Fonds voor Regionale Ontwikkelingen (EFRO). Dit zal mede moeten worden gezien in het licht van de herstructurering van de EG-begroting.

Daarbij zal met name het oog gericht dienen te blijven op doelmatige coördinatie van het regionaal beleid met de activiteiten, verricht in het kader van andere Fondsen, zoals het Europees Sociaal Fonds, het Nieuwe Communautaire Instrument (de zgn. Ortolifaciliteit), de Europese Investeringsbank, Euratom- en EGKS-leningen en de Afdeling Oriëntatie van het Europese Oriëntatie- en Garantiefonds voor de landbouw. Hiermede kan worden bevorderd dat deze instrumenten optimaal kunnen bijdragen aan de convergentie van de economieën der Lid-Staten en de versterking van de sociaal- economische structuur van de Gemeenschap als geheel.

Staalbeleid

De ernstige situatie in de staalindustrie zal van het Nederlandse voorzitterschap een bijzondere inspanning vragen.

De overeenkomstig artikel 58 uitgeroepen crisistoestand brengt de nodige verwickelingen met zich mee op het interne, externe en sociale vlak.

Intern vragen onder meer de aandacht de naleving van de produktiebeperkingen, de eventuele verlenging van de crisistoestand (looptijd t/m juni 1981) alsmede de controle op de steuncodes en de voortgang van de herstructureringsspanningen.

Wat het externe volet betreft zullen de huidige arrangementen met derde landen over de in te voeren hoeveelheden voor 1981 moeten worden verlengd en aangepast in het licht van de thans ontstane situatie. Er zal gestreefd moeten worden naar uitbreiding van het aantal landen en het aantal produkten dat onder de arrangementen valt.

Op het gebied van het sociaal beleid zullen op korte termijn beslissingen genomen moeten worden over de Commissie-voorstellen inzake extra ondersteuning van de door de crisis getroffen werknemers.

Daarmee samenhangend zal de budgettaire problematiek de aandacht vragen in verband met het tekort aan eigen EGKS-middelen.

Gezien de bovenstaande problemen heeft het totstandbrengen van een regeling inzake de schrootexport geen hoge prioriteit voor het merendeel der Lid-Statens waaronder Nederland.

Transport

In de sektor van het rail-, weg- en watervervoer zal Nederland ernaar streven te komen tot maatregelen ter bevordering van een efficiënte en veilige afwikkeling van het vervoer. In dit verband zal worden getracht voortgang te boeken, onder meer ten aanzien van het te verwachten Memorandum inzake het spoorwegbeleid, de problematiek van de afmetingen en gewichten in het wegvervoer, de problematiek van de grens- en transitobelemmingen - dit mede in verband met de toetreding van Griekenland - en de technische eisen voor binnenschepen. Daarnaast zal bijzondere aandacht worden gegeven aan de bevordering van het gecombineerd vervoer. Daarbij wordt in het bijzonder gedacht aan de onderhandelingen van de EG met derde landen inzake het gekombineerd rail/wegvervoer, aan de toepassing van de veiligheidsconventie voor containers en aan communautaire infrastrukturele steun ten behoeve van het gekombineerd vervoer.

Aan de hand van een door de Commissie ingediend memorandum over een gemeenschappelijk luchtvaartbeleid zullen de discussies worden voortgezet waarbij met name een regiem ter liberalisering van het regionaal vervoer zal worden besproken. Discussie over onderwerpen die reeds aan de orde zijn en die gaan in de richting van meer liberalisatie in het Europese luchtvervoer zullen krachtig worden gestimuleerd.

De Gemeenschap zal in de zeescheepvaartsektor aandacht moeten besteden aan het tot stand brengen van een uniforme gedragslijn van de Lid-Staten en andere OESO-landen t.a.v. de toepassing van de Gedragscode voor lijnvaartconferenties, en aan het op elkaar afstemmen van de bilaterale relaties, welke iedere Lid-Staat met derde landen op dit gebied heeft.

Tevens zullen lopende discussies in de Raad mede op basis van Commissievoorstellen worden voortgezet ter bereiking van een verhoging van de veiligheid op zee.

De overeenstemming welke binnen de Gemeenschap kan worden bereikt aangaande politieke en economische aspecten van die problematiek, vormt op zich weer een belangrijke bijdrage aan de samenwerking op dat gebied in ruimer internationaal verband.

In deze belangrijke sector van uiteenlopende transportzaken voelt het voorzitterschap zich geroepen een sterk stimulerende rol te vervullen.

Volksgezondheid

Overwogen wordt het bijeenroepen van een Raadszitting gewijd aan onderwerpen op het gebied van de volksgezondheid. Op een dergelijke zitting zou gesproken kunnen worden over een regeling voor de opleiding van huisartsen. Deze categorie wordt door de thans bestaande artsenrichtlijn onvoldoende geregeld. Voorts zou de Raad van gedachten kunnen wisselen over o.a. kostenvraagstukken van de gezondheidsvoorziening. Thans wordt nog deskundigenoverleg over beide onderwerpen bij de Commissie gevoerd.

Milieubeleid

Nederland hecht sterk aan de uitvoering van de uit mei 1976 daterende kaderrichtlijn inzake lozing van bepaalde gevaarlijke stoffen in het aquatisch milieu. Over de uitvoering van deze richtlijn bestaan echter ernstige problemen m.b.t. de wijze waarop de zgn. parallele benadering, de mogelijkheid van uitvoering via het stellen van emissienormen of via kwaliteitsdoelstellingen, zou mogen worden toegepast. Om deze reden kon tot dusverre geen enkele richtlijn worden aangenomen. Het Luxemburgse voorzitterschap streeft met kracht naar de doorbreking van de impasse. Mocht het hierin niet slagen dan zal Nederland deze taak overnemen.

Naar verwachting zal Nederland tijdens zijn voorzitterschap eveneens geconfronteerd worden met de problematiek van de grensoverschrijdende milieuproblemen. Hierbij is m.n. aan de orde de totstandkoming van een informatie- en overlegprocedure in gevallen met grensoverschrijdende milieu-effecten. Omdat het nog niet mogelijk is gebleken zo'n overleg- en informatieprocedure overeen te komen, blokkeert deze problematiek thans de besluitvorming in enkele belangrijke gevallen. Daartoe behoren de zgn. Seveso-richtlijn, die voorzieningen geeft ter voorkoming van zware ongevallen bij de uitoefening van bepaalde industriële activiteiten, en de richtlijn inzake Milieu-effectrapportage.

De oplossing van de grensoverschrijdende problematiek dient in eerste instantie in de specifieke regelingen te worden gezocht. Daarnaast echter wordt m.n. van Nederlandse zijde gestreefd naar een kaderregeling ter zake.

Op 17 december 1979 heeft de Milieuraad ingestemd met een beschikking betreffende chloorfluorkoolwaterstofverbindingen in het milieu. Tezelfdertijd is overeengekomen terzake uiterlijk

30 juni 1981 zo nodig verdere maatregelen te nemen. Tot dusverre heeft de Commissie nog geen nieuwe voorstellen ingediend. Nederland zal er op aandringen, dat in de EG inderdaad nadere maatregelen worden genomen.

De richtlijn inzake de Milieu-effectrapportage vormt onder het Nederlandse voorzitterschap een prioriteit. Er zal gestreefd worden naar behandeling en afronding van deze richtlijn tijdens de onder het Nederlandse voorzitterschap te houden Milieuraad.

Extern beleid

Algemeen

In de eerste helft van 1981 zal Nederland in zijn kwaliteit van voorzitter ongetwijfeld vaak met Regeringen van derde landen in contact dienen te treden dan wel in internationale organisaties het Gemeenschapsstandpunt dienen te verwoorden. Hierbij wordt uiteraard niet bedoeld op de onderhandelingen waartoe de Commissie bevoegd is. Het beheer van de externe betrekkingen van de Gemeenschap vormt een zeer actief terrein rond begin 1981. Te denken valt hierbij aan de relaties met de landen rond de Middellandse Zee, met de V.S. en Japan, Australië en Nieuw-Zeeland. Voorts aan de betrekkingen met de landen aangesloten bij de "Association of South East Asean Nations" (ASEAN), waarmee de samenwerkingsovereenkomst nader inhoud gegeven zal worden en met de landen aangesloten bij het Andespakt, waarmee een samenwerkingsakkoord voorzien wordt.

Als algemeen uitgangspunt bij het verrichten van al deze werkzaamheden op extern gebied zal het Nederlandse voorzitterschap ernaar blijven streven de tendens naar protectionisme zoveel als doenlijk is in te dammen.

N.R.G.N.

Indien een Nieuwe Ronde van Wereldwijde Onderhandelingen van start zal gaan, zal zulks veel aandacht en inspanning vergen van het Nederlandse voorzitterschap. Deze besprekingen met als hoofdthema's energie, grondstoffen, handel, monetaire en financiële zaken, alsmede vraagstukken van ontwikkelingssamenwerking zijn een vervolg op de in Parijs in 1976/1977 gehouden Conferentie voor Internationale Economische Samenwerking (CIES), maar dan in VN-verband. De Gemeenschap heeft tot dusver bij de voorbereiding van de NRGN een effectieve rol gespeeld. Het Nederlandse voorzitterschap zal zich beijveren tot een constructieve standpuntsbepaling van de Gemeenschap te geraken. Tijdens

de 11e SAVVN kon worden opgemerkt dat de Groep van 77 groot belang hecht aan een gemeenschappelijk standpunt van de EG-Lid-Staten. Dit geldt zelfs als deze communautaire positie minder vergaand is dan die van enkele individuele Lid-Staten zou kunnen zijn geweest.

Grondstoffenakkoorden

Het Gemeenschappelijk Grondstoffen Fonds zal wellicht in 1981 operationeel worden. Het sluiten van individuele grondstoffenakkoorden zal alsdan nog meer aandacht verdienen dan tot nu toe en de aansluiting daarvan bij het Gemeenschappelijk Fonds zal uitgewerkt dienen te worden. Aangezien de Gemeenschap een belangrijke rol speelt bij grondstoffenonderhandelingen zal het Nederlandse voorzitterschap er naar streven steeds tijdig een constructief gemeenschapsstandpunt te bewerkstelligen.

A.P.S.

Indien onverhoopt een nieuw Algemeen Preferentieel Systeem niet op 1 januari 1981 in werking zal treden, zullen de onderhandelingen daartoe binnen de Gemeenschap onder het Nederlands voorzitterschap dienen te worden voortgezet en afgerond.

Multivezelakkoord

Met het oog op het overleg dat eind 1980 in GATT-kader zal aanvangen over de vraag of het Multivezelakkoord, dat op 31 december 1981 afloopt, al dan niet moet worden verlengd, zal de Gemeenschap haar standpunt dienaangaande dienen te bepalen.

Het Nederlandse voorzitterschap zal het zijne er toe dienen bij te dragen dat bij de onderhandelingen een evenwichtige belangenbehartiging wordt betracht, rekening houdend met het feit dat het hier om een in alle opzichten gevoelige materie gaat, m.n. ook voor een aantal ontwikkelingslanden.

Toetredingsonderhandelingen met Spanje en Portugal

Door het Nederlandse voorzitterschap zal er naar gestreefd worden dat met elk van deze landen één onderhandelingsconferentie op Ministerieel niveau wordt belegd, en meermalen op het niveau van plaatsvervangers.

De voorbereiding van een standpunt inzake de landbouwproblematiek in de toetredingsonderhandelingen met Spanje zal tijdrovend zijn en met grote zorgvuldigheid dienen te geschieden. Desalniettemin lijkt het mogelijk om voortgang te maken in de verschillende onderhandelingshoofdstukken, waarbij met name te denken valt aan de douane-unie en het vrije verkeer van goederen, de EGKS, de externe betrekkingen, vrij verkeer van kapitaal, invoering van BTW. Tevens zal gepoogd worden ook op het gebied van vrij verkeer van werknemers voortgang te boeken. Het Nederlands voorzitterschap zal ernaar streven de onderhandelingen met de toetredingskandidaten zo voorspoedig mogelijk te doen verlopen.

De partners in het Middellandse Zee gebied

Het betreft hier een zeer gevariëerd netwerk van externe relaties der Gemeenschap, in verschillende periodes en onder uiteenlopende omstandigheden aangeknoopt en opgebouwd. Het voorzitterschap zal zich veelvuldig moeten buigen over een reeks zaken die de Gemeenschap continu bezighouden uit hoofde van de bestaande akkoorden. Daarbij zullen ook de effecten van de uitbreiding van de Gemeenschap op de betrekking met de derde landen aan de orde komen. Als hoofdrichtsnoer bij onze leiding van zaken zal aangehouden worden, harmonie en evenwicht te bewerkstelligen tussen de talrijke hierbij betrokken belangen.

De behandeling van de hernieuwing der financiële protocollen zal in 1981 een voorname plaats innemen.

De associatieverhouding met Turkije vormt een punt van zorgvuldig bestuur.

Lomé II

De nieuwe overeenkomst met ACS-Staten zal waarschijnlijk op 1 januari 1981 in werking kunnen treden. Zulks is afhankelijk van de beëindiging van de ratificatieprocedures. De interne uitvoeringsregelingen zullen dan eveneens gereed moeten zijn.

Ook de toetreding van Zimbabwe zal tegen dat tijdstip, naar verwachting, gerealiseerd kunnen worden. De hulpverlening in het kader van de Tweede Lomé overeenkomst zal dan voor een zestigtal ontwikkelingslanden op gang kunnen komen.

Begin 1981 zal bovendien tussen de EEG en de ACS-Staten onderhandeld moeten worden over een eventuele wijziging van het protocol over de invoer van suiker uit de ACS Staten in de EG.

Gedurende het Nederlandse voorzitterschap zal, naar verwachting, de eerste ministeriële ACS-EEG zitting, na de inwerkingtreding van Lomé II gehouden worden.

Relaties met geïndustrialiseerde landen

Het handhaven van goede betrekkingen met de geïndustrialiseerde landen is een taak van eminent belang die Nederland tijdens zijn voorzitterschap zal dienen te vervullen. Met name gezien de sombere economische vooruitzichten is het essentieel dat de thans bestaande problemen met onze belangrijkste handelspartners niet uitgroeien tot conflict. Een aantal handelspolitieke tegenstellingen belasten al enige tijd de relaties met de VS. Deze tegenstellingen betreffen met name synthetische textielvezels en staal. Verder houdt de VS nauwlettend de ontwikkelingen binnen het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid in het oog i.v.m. eventuele communautaire maatregelen ter beperking van de invoer van graanvervangende producten en van plantaardige oliën en vetten.

Het Gemeenschapsbeleid t.a.v. Japan blijft in het teken staan van het toenemend tekort op de handelsbalans met dit land. Met name in de auto- en de electronica sector wordt de druk groter om over te gaan tot een afremming van de Japanse uitvoer naar de EEG. Hierover vinden steeds discussies plaats met Japanse instanties. De Gemeenschap zal hierbij ook dienen te blijven streven naar betere toegankelijkheid op de Japanse markt voor EEG-producten.

Bovenstaande problemen zullen door intensief overleg tussen de Gemeenschap enerzijds en de V.S. en Japan anderzijds tot een oplossing gebracht moeten worden. Nederland zal er zich als voorzitter voor inzetten dat de EEG op een constructieve wijze aan dit overleg deelneemt.

Voorts zal Nederland er de nadruk op blijven leggen dat een communautaire benadering van deze problemen de voorkeur verdient boven afzonderlijke nationale acties. Met name t.a.v. Japan is dit van belang.

Staatshandellanden

Het Nederlands voorzitterschap zal zich voor zover mogelijk inspannen voor een verdere communautarisering van de handelsbetrekkingen met de Staatshandellanden.

Ontwikkelingssamenwerking

In de afgelopen jaren werd doorgaans niet meer dan één Raadszitting per jaar belegd die gewijd was aan Ontwikkelingssamenwerking. Nederland heeft in het eerste semester 1981 plaats op de kalender ingeruimd voor twee Ontwikkelingsraden. Daarmee wenst ons Voorzitterschap de stoot te geven tot een meer continue behandeling van Ontwikkelingssamenwerkingszaken op Raadsniveau.

Tijdens deze Raadszittingen zal o.m. de behandeling van de Noord-Zuid Dialoog grondige aandacht verkrijgen en m.n. de aspecten van de Ontwikkelingssamenwerking in het kader van de NRGN. Mocht de Topconferentie naar aanleiding van het Rapport Brandt en het initiatief Kreisky/Lopez Portillo medio 1981 doorgang vinden, dan dient de kwestie van de Gemeenschapsdeelname en de voorbereiding van een communautaire positie met voorrang op de agenda te verschijnen.

Ook de behandeling van de hulp aan niet-geassocieerde landen, de mogelijke uitbreiding daarvan, alsmede de effectiviteit en geografische spreiding, zullen zaken zijn die het Nederlands voorzitterschap met voortvarendheid zal aanpakken.

In het algemeen is het Nederlandse streven er op gericht binnen het EG-beleid zoals in Brussel gevoerd, meer aandacht te besteden aan zaken die samenwerking met de ontwikkelingslanden betreffen. Naar mate de structurele aspecten van de samenwerking met de Derde Wereld duidelijker relief en accent verkrijgen, is daar ook te meer aanleiding toe. Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan de nota die de Nederlandse Regering voorbereidt over het onderwerp "EG-beleid en ontwikkelingssamenwerking" en die

de regering in EG-verband tijdens en na het Nederlandse voorzitterschap aan de orde wil stellen.

Euratom

Het is niet te verwachten dat gedurende het Nederlandse voorzitterschap op het terrein van Euratom van de zijde van de Commissie belangrijke initiatieven zullen worden genomen, of dat het voorzitterschap zelf t.a.v. Euratom-aangelegenheden een stimulerende rol zal moeten spelen. Wel zal door het voorzitterschap aandacht moeten worden geschonken aan de voortzetting - en zo mogelijk voltooiing - van de onderhandelingen van Euratom met respectievelijk Australië, de V.S. en Canada.

T.a.v. Canada zou wegens het expireren van het huidige interim-arrangement reeds voordien een akkoord moeten worden bereikt. Het is echter zeer de vraag of men daarin zal slagen.

De onderhandelingen met Australië verlopen traag.

Met de V.S. moet zo mogelijk voor april 1981 overeenstemming worden bereikt, omdat de waiver die de President heeft verleend alsdan expireert. Deze waiver was noodzakelijk omdat de nog lopende overeenkomst tussen Euratom en de VS. volgens de Nuclear Non-Proliferation Act 2 jaar na haar inwerkingtreding moet leiden tot aanpassing van de door de V.S. gesloten nucleaire overeenkomsten.

Van : DIE

Datum : 24 oktober 1980

Aan : M, R en T via DGES *24/10*

Onderwerp : Ontwerp-nota inzake het Nederlandse Voorzitterschap

./.

Ik moge hierbij aan U voorleggen de ontwerp-nota welke dzz. is opgesteld en welke thans in het interdepartementale overleg aan de orde gesteld zou kunnen worden.

Het ligt in de bedoeling dat dit uitmondt in een behandeling in de Coördinatie Commissie van 4 november voor een definitieve vaststelling op ambtelijk niveau. Nadat goedkeuring van de Ministerraad terzake is verworven per 7 november, kan de nota vervolgens worden aangeboden aan de Staten-Generaal zodat deze daarover beschikt voor de UCV die op 24 november plaatsvindt.

20/10 overleg DG?
29/10 9-10 met DG, DG, DG.